

18. Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Jesenice

Na podlagi 18. člena Zakona o naravni in kulturni dediščini (Ur. list SRS št. 1/81) in 43. člena Zakona o svobodni menjavi dela na področju kulturnih dejavnosti (Ur. list SRS, št. 1/81), 112. člena Statuta občine Jesenice (Uradni vestnik Gorenjske, št. 19/82 in 1/85) in predloga Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju z dne 4.10.1985 sta Skupščina občine Jesenice na seji zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti dne 6.11.1986 ter skupščina Kulturne skupnosti Jesenice na seji obeh zborov dne 23. 12. 1986 sprejeli

ODLOK o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Jesenice

1. člen

Z namenom, da se ohranijo zgodovinska izročila in umetniška pričevalnost kulturne dediščine, ki ima poseben pomen za kulturo, znanstveno in estetsko vrednost, se kot kulturni in zgodovinski spomeniki razglasijo posamezni nepremični spomeniki s področja arheologije, zgodovine, narodnoosvobodilne vojne, umetnostnega in arhitekturnega oblikovanja ter etnologije v občini Jesenice.

2. člen

S tem odlokom razglašeni kulturni in zgodovinski spomeniki so pod posebnim družbenim varstvom v skladu z Zakonom o naravni in kulturni dediščini (Ur. list SRS, št. 1/81).

3. člen

Kot kulturni spomeniki so razglašeni naslednji ARHEOLOŠKI SPOMENIKI:

tek.št.	Naslov in oznaka	Varstveni režim
1.	Breznica - lokacija nekdanje cerkve sv. Nikolaja- območju ruševin nekdanje poznosrednjeveške cerkve sv. Nikolaja z domnevno starejšimi osnovami in zgodnj srednjeveškim grobiščem	II.
2.	Kočna - Jamnikov spodmol- lokacija mezolitske postaje	I.
3.	Lebenice nad Selom-območje prazgodovinske naselbine	II.
4.	Lipje nad Žirovnico-območje prazgodovinske naselbine	II.
5.	Moste - p.c. sv. Martina in okolica- območje poznoantičnega in zgodnj srednjeveškega (staroslovanskega) grobišča s sočasnimi arhitekturnimi ostalinami	I.
6.	Moste - Rožičev vrt-območje zgodnj srednjeveške (staroslovanske) nekropole	II.
7.	Selca nad Zabreznico - območje prazgodovinske naselbine	II
8.	Smokuč- območje poznoantične in zgodnj srednjeveške nekropole	II
9.	Soteska - poznoantična utrjena postojanka, sodi v sistem poznoantičnih zapor ob vstopih v Italijo	I
10.	Zabreznica - sv. Lovrenc - ruševine poznosrednjeveške cerkvice s sledovi starejše (prazgodovinske) naselbine na istem mestu, potencialno zgodnj srednjeveško najdišče	I
11.	Žirovnica- območje poznoantičnega grobišča	II

4. člen

Za arheološke nepremične spomenike veljata varstvena režima:

Varstveni režim I. stopnje, ki določa:

- varovanje spomenika v celoti, neokrnjenost in izvornost,
- vsi posegi na spomeniku se morajo podrežati spomeniški pričevalnosti,
- kakršenkoli poseg je mogoč le z dovoljenjem in pogoji, ki jih predpiše pristojna spomeniška družba.

Varstveni režim II. stopnje, ki določa:

- varovanje vseh pomembnejših sestavin,
- predhodna sistematična raziskava arheološkega spomenika in po potrebi ohranitev posameznih nepremičnih sestavin,
- za vsak poseg je potrebno dovoljenje pristojne spomeniške službe.

5. člen

Kot kulturni spomeniki so razglašeni naslednji ZGODOVINSKI SPOMENIKI:

Zap. št	Naslov in oznaka	Varstveni režim
1.	Belca- pod Kepo - grob borca NOV Benamina Hrvata	I
2.	Blejska Dobrava- staro pokopališče, grob Prešernovih sester Katre (1799-1873) in Jere (1798-1876), spominsko ploščo je vzidal T. Zupan	I
3.	Blejska Dobrava- spominsko obeležje borcu NOV Leopoldu Kovačiču	I
4.	Breznica št. 8 - spominska plošča slikarju in čebelarju Antonu Janši (1734-1773) ter Janšev čebelnjak za čebelnjak in spominsko plašču	I
5.	Breznica - spominsko obeležje čebelarju Anton Janši	I
6.	Breznica - spomenik padlim v I. svetovni vojni (arh. Jožef Plečnik leta 1931)	I
7.	Breznica-grobišče 32 borcev NOV in ZKN ter grob sekretarja CK SKOJ-A Dragoljuba Milovanoviča (1902-1922) na krajevnem pokopališču	I
8.	Dovje- stari del krajevnega pokopališča, kjer je pokopan župnik Jakob Aljaž in v Julijcih ponesrečeni planinci, v pokopališkem zidu je ohranjen klasicist. nagrobnik iz leta 1813	I
9.	Dovje-grobišče 13 borcev NOV, spomenik padlim v NOV in spomenik padlim v 1. svetovni vojni	I
10.	Dovje - spominska plošča decembrski vstaji leta 1941 (na kraju, kjer je bilo zbirno mesto upornikov)	I
11.	Dovje - spominsko obeležje nad Sedučnikom obeležuje kraj, kjer je bila v letu 1944 kurirska postaja GT-19, ob nemškem napadu 5.8.1944 je padlo 7 kurirjev	I
12.	Dovje - ob strugi potoka Mlinca je bilo od maja 1943 do oktobra leta 1944 partizansko taborišča Orlovo gnezdo	I
13.	Dovje - rojstna hiša prvoborcev Jakoba, Maksa, Alojza in Mirka Rabiča, ki so z očetom Francem padli v NOV za ploščo	I
14.	Dovje - spominska plošča na kraju, kjer sta 11.7.1944 padla kurirja GT-17-Mirko Pezdirmnik in Jože Markelj	I
15.	Dovje - spominska plošča ob Mlinci obeležuje kraj, kjer je 22.4.1945 padel borec NOV Kranc Knaflič	I
16.	Doslovče - spominsko obeležje na kraju, kjer so 22.4.1945 Nemci ustrelili borca KO Antona Dolarja - Miška	I
17.	Gozd Martuljek - spomenik borcu NOV - alpinistu Miranu Cizlju, ki ga je oblikoval kipar Marjan Keršič leta 1950	I
18.	Gozd Martuljek - p.c. Srca Jezusovega- enoladijska kapela, zgrajena 1913, ima na južni strani vzidan spomenik padlim v I. svetovni vojni	II
19.	Hrušica št. 55 - spominska plošča obeležuje kraj, kjer so Nemci 8.4.1941 napadli posadko stare jugoslovanske vojske in ubili vojaka Martina Ščurka in Andreja Skobrnpa za ploščo	I
20.	Hrušica - spominska plošča na Hrušenski planini označuje kraj, kjer so Nemci 9. aprila 1941 umorili Jožeta Vrhunca, vojaka stare jugoslovanske vojske za ploščo	I
21.	Hrušica št. 11 - spominska plošča na hiši obeležuje kraj, kjer sta 23.3.1944 padla Anton Starman, kurir postaje G - 10 in Rudolf Toplikar, borec zapadno-koroškega odreda za ploščo	I
22.	Hrušica, ob robu gozda na vznožju Mežaklji - grob borca NOV, ki je padel leta 1943	I
23.	Hrušica - spomenik na Belem polju označuje kurirsko pot čez Savo med postajama G-R in G-28, od leta 1943 do osvoboditve	I
24.	Hrušica - spomenik pod Belim poljem označuje partizanski prehod čez Savo in železnico od leta 1941-1945	I
25.	Hrušica - spominska plošča v Javorju obeležuje kraj, kjer je leta 1945 stal bivak kurirske postaje G-28	I
26.	Javorniški Rovt - spomenik z bronastim reliefom, ki ponazarja NOB, je leta 1981 oblikoval	I

- kipar Jaka Torkar
27. Javorniški Rovt - spominska plošča nad Lipovčevo presko obeležuje kraj, kjer je 9.5.1944 padel borec NOV Anton Štumpfelfj I
 28. Javorniški Rovt - spominska plošča v Medjem dolu obeležuje kraj, kjer so 22.1.1945 padli kurirji Franc Mežek, Jože Žvab in Valentin Klinar, komandant III. gorenjske relejne linije Stefan Demšar in obveščevalec KO Ivan Sršen I
 29. Javorniški Rovt- za Mavram je v letu 1944 in 1945 delovala kurirska postaja G-22, obnovljena karavla je beležeča s spominsko ploščo za ploščo I
 30. Javorniški Rovt - spominska plošča na hiši obeležuje kraj, kjer je 28.8.1944 padel obveščevalec KO Evgen Bizjak-Iztok I
 31. Javorniški Rovt - spominska plošča obeležuje kraj, kjer je 6.11.1944 padla borka NOV Ivanka Krnita I
 32. Javorniški Rovt ob hiši št. 4/a - grob sekretarja OK SKOJ Jožeta Zupana-Ježka, kije padel 21.11.1944 I
 33. Javorniški Rovt - nasproti hiše št. 30 je grob kurirja G-22 Jožeta Žvaba, ki je padel 22.1.1945 I
 34. Jespnice, Titova 19 - spominsko obeležje prostovoljnim borcem za severno mejo v letih 1918-1919 za ploščo I
 35. Jesenice, C. 1. maja št. 3 - spominska ploščica na rojstni hiši nadporočnika Janka Vilmana, ki se je kot prostovoljni borec udeležil boja za osvoboditev Slovenske Koroške, padel je 10.1.1919 v Področci za ploščo I
 36. Jesenice, C. železarjev št. 4 - spominska ploščica na hiši, v kateri je bila v juniju 1920 ustanovljena krajevna politična organizacija socialistične delavske stranke Jugoslavije komunistov za ploščo I
 37. Jesenice, C. železarjev št. 11 - delavski dom pri Jelenu je bil med obema vojnama središče naprednega delavskega gibanja, tu so bili sedeži krajevne organizacije SMRJ, gospodarske in kolumne zadruga ter naprednih delavskih, kulturnih in športnih organizacij; v tridesetih letih so pod gledališkim odrom pod vodstvom Toneta Čufarja, Staneta Bokala, Janeza Mlakarja in drugih spoznavali marksistično literaturo, tako je nastala generacija mladih komunistov, ki so bili v letih 1941 - 1945 med vodilnimi revolucionarji I
 38. Jesenice - Spominski park na Plavžu- na nekdanjem pokopališču, spremenjenem v spominski park je grobišče 42 borcev NOV, kapela z imeni padlih v I. svetovni vojni in grobišče ponesrečenih graditeljev Karavanškega predora I
 39. Jesenice, C. 1. maja - spomenik v obliki zidane piramide z imeni padlih borcev in ŽEN obeležuje tudi uspešno akcijo reševanja francoskih vojnih ujetnikov 19.7.1944, ki jo je izvedla Prešernova brigada I
 40. Jesenice, Titova cesta - osrednji spomenik NOB sta oblikovala kipar Boris Kalin in arh. Edo Ravnikar leta 1960 I
 41. Jesenice, C. 1. maja 69- dom prvoborcev Jožeta Čufarja in brata Toneta - revolucionarja in pisatelja, idejnega vodja jeseniške partijske organizacije za hišo II
za ploščo I
 42. Jesenice - Plavž- lokacija nekdanje cerkve sv. Barbare, ki je bila zgrajena leta 1617 (omenja se še leta 1763) I
 43. Jesenice, Mencingerjeva 3 - rojstna hiša narodnega heroja Matije Verdnika - Tomaža, predvojnega revolucionarja, prvoborca in organizatorja NOG na Koroškem za hišo II
za ploščo I
 44. Jesenice, Verdnikova 41- spominska ploščica na hiši obeležuje kraj, kjer je 8.4.1942 padel prvoborec Stanko Sefardi za ploščo I
 45. Jesenice, Prešernova 37 - spominska ploščica obeležuje kraj, kjer je 1.11.1942 padel borec Cankarjevega bataljona Bos Čebin za ploščo I
 46. Jesenice, C. železarjev 24 - spominska ploščica obeležuje kraj, kjer so 22.12.1943 pristaši gestapovske črne roke umorili aktivista OF Gustlja Štravsca za ploščo I
 47. Jesenice, C. bratov Stražišar 22 - spominsko obeležje na hiši, kjer sta stanovala aktivista OF Justa in Leopold Pajer, ki so ju v noči na 31.3.1944 umorili pripadniki gestapovske črne roke za ploščo I
 48. Jesenice, Prešernova 48 - spominsko obeležje aktivistu OF Markelj Francu, ki so ga v noči I

- 31.3.1944 umorili pristaši gestapovske črne roke za ploščo
49. Jesenice - spominska plošča za Zvagnovo domačijo obeležuje kraj, kjer je 27.5.1944 padel borec NOV Rupert Kiršner I
50. Jesenice - Javornik, C. B. Kidriča osrednji spomenik NOB je odlikoval kipar Drago Tršar leta 1954 I
51. Jesenice - Javornik, C. B. Kidriča št. 20 - spominska plošča na hiši, v kateri sta pred II. svetovno vojno živela revolucionarja in komunista Julka in Albina Pibernik, padla 1942 za ploščo I
52. Jesenice - Javornik, Strelska 8 - v hiši Tineta Noč je že junija 1941 delovala ciklostilna tehnika, ki jo je vodil ALEŠ Jelenc II
za hišo I
za ploščo I
53. Jesenice - Javornik, C. B. Kidriča 10 - v stanovanju Marjana Kavalarija, člana OK KPS je deloval od jeseni do zadnjih dni decembra leta 1941 jeseniški OK KPS, ki ga je vodil sekretar Viktor Kejžar za ploščo I
54. Jesenice - Javornik, Savska c. 12 - spominska plošča obeležuje kraj, kjer so 31.3.1944 pripadniki gestapovske črne roke umorili aktivistko OF Maro Kelih I
55. Jesenice - Javornik, Dobravska ul. 2 - v hiši, obeleženi s spominsko ploščo, so v noči na 31.3.1944 pripadniki gestapovske črne roke umorili aktivista OF Doleta Oblaka in njegovo mater Ivano za ploščo I
56. Jesenice-Javornik, C. Slavka Likoviča - spominsko obeležje obeležuje kraj, kjer je v noči na 17.4.1944 padel borec NOV Slavko Likovič I
57. Jesenice - Javornik, Pot Otmarja Novaka 7 - spominsko obeležje na kraju, kjer so pripadniki gestapovske črne roke umorili 10.12.1944 aktivista OF Otmarja Novaka I
58. Jesenice - Koroška Bela, Spominski park - na opuščnem krajevnem pokopališču je grobišče 34 borcev NOV in ŽFN, 5 talcev, ustreljenih 4.9.1941 ob pokopališkem zidu in spomenik talcem, ki ga je oblikoval kipar Jaka Torkar I
59. Jesenice - Koroška Bela, C. talcev 11 - spominska plošča na hiši obeležuje kraj, kjer so pripadniki gestapovske črne roke 18.1.1944 umorili aktivistko OF Jožico Kunstelj za ploščo I
60. Jesenice - Koroška Bela, C. talcev 1 - spominska plošča obeležuje kraj, kjer so pripadniki gestapovske črne roke 23.12.1943 umorili aktivista OF Viktorja Svetino za ploščo I
61. Jesenice - Koroška Bela, Cankarjeva 12 - spominska plošča na rojstni hiši dr. Mateja Potočnika (1872-1967) profesorja, zgodovinarja in borca za slovenske pravice ob severni meji za ploščo I
62. Kočna - Poljane - spomenik obeležuje kraj, kjer so se pred II. svetovno vojno zbirali Jeseničani ob praznovanju 1. maja, tu je 9.9.1945 odbor delavske enotnosti železarne prevzel v upravljanje Železarno Jesenice I
63. Kranjska gora - Mora - po ljudskem izročilu grobišče Napoleonovih vojakov iz začetka 19. stoletja I
64. Kranjska gora - Podbreg 27 - rojstna hiša pisatelja Josipa Vandota (1884-1944), ki je napisal več priljubljenih povesti o Kekcu, hiša je obeležena s pisateljevim poprsjem, ki ga je oblikoval kipar Nebojna Mitrič leta 1982 in spominsko ploščo II
za hišo I
za ploščo I
65. Kranjska gora - Vršička cesta - ob potoku Pišnica je bilo v letih 1915-1916 taborišče ruskih vojnih ujetnikov, ki so gradili cesto čez Vršič, ohranjeni so zidani temelji žičnice in poti, tu je tudi kenotaf borca NOV Miha Arha I
66. Kranjska gora - Vršič, pod Erjavčevo kočjo - grobišče 63 ruskih vojnih ujetnikov, ki jih je 8.3.1916 pri gradnji ceste čez Vršič zasul plaz, grobišče je na zahodnem in severnem pobočju pod kočjo I
67. Kranjska gora - Brezje 16 - v Šefmanovem mlinu je bil rojen nadporočnik Karel Šefman (1889-1973), ki je s svojo četo prostovoljce - borce za severno mejo v zimi 1919 preprečil sovražniku, da bi osvojil jeseniški trikot za ploščo I
68. Kranjska gora - Vršička cesta - spomenik obeležuje kraj, kjer je 10.3.1944 padel predvojni komunist in organizator OF v Gornjesavski dolini Ivan Krivic-Pavel, sekretar OK KPS Kranjska gora I
69. Kranjska gora - pred hotelom Kompas stoji spominsko obeležje posvečeno zadnjim bojem II

- Jeseniško-bohinjskega odreda in IV. armade JLA, 8. in 9. maja 1945 v Kranjski gori
70. Lipce - na robu vasi stoji steber električnega daljnovoda, ki ga je 14.9.1941 uspešno minirala skupina Jeseniške čete I
 71. Mojstrana - pod vrhom Triglava je vzidana spominska plošča, ki sta jo vzidala Jakob Aljaž in Jakob Matjan v spomin na stanovskega tovariša Valentina Vodnika I
 72. Mojstrana - pod vrhom Triglava leta 1907 vzidana spominska plošča spominja na koroškega Slovence Marka Pernharta, ki je v letih 1864 do 1867 naslikal triglavsko panoramo I
 73. Mojstrana - Triglavska 21 - rojstna hiša čebelarja Mihaela Ambrožiča (1846-1904), ki je bil med prvimi, ki so razširili našo čebelo po svetu, saj je izvozil nad 70.000 panjev živih čebel, izpopolnil je čebelarstvo orodje in konstruiral po njem imenovani ležeči panj, na svetovnih razstavah je prejel 147 odlikovanj I
 74. Mojstrana, C. v Radovno št. 3 - spominska plošča na hiši obeležuje kraj, od koder so 16.12.1941 šli udeleženci decembrske vstaje v napad na nemško postojanko na Velikem bregu za ploščo I
 75. Mojstrana - Vrata - spomenik v obliki plezalnega klina posvečen padlim partizanom - planincem je oblikoval Franc Hrastar iz Mojstrane, odlili pa so ga v Železarni Jesenice leta 1953 I
 76. Mojstrana - Mežaklja - spominsko obeležje pod Jerebikovem obeležuje kraj, kjer je 11.11.1944 padlo sedem borcev I. bataljona Jeseniško - bohinjskega odreda I
 77. Mojstrana, Ul. Alojza Rabiča 31 - spominska plošča na hiši obeležuje kraj, kjer je ob neuspelem napadu na nemško postojanko 16.12.1941 padel prvoborec Alojz Rabič za ploščo I
 78. Moste - Završnica - v SZ pobočju Gojzdašnice so v skalnem pomolu - zijali ohranjeni ostanki protiturškega tabora iz konca 15. oz 16. stoletja, zaporno obzidje s strelnimi linami I
 79. Moste - Zelenica - spominska plošča ob stezi lovske kočice - Valvazorjev dom obeležuje kraj, kjer se je leta 1922 pri ilegalnem prehodu meje smrtno ponesrečil Dragoljub Milovanovič, sekretar CK SKOJ-a Jugoslavije I
 80. Moste - Završnica, nad akumulacijskim jezerom - spominsko obeležje na kraju, kjer je bila spomladi 1937 partijska konferenca jeseniškega okrožja, ki sta se je udeležila člana CK KPS Edvard Kardelj in Stane Žagar I
 81. Moste - spominska plošča na železniškem mostu obeležuje večkratno rušenje mostu v letu 1941 in 1942, ko je promet zastal za 20 dni, akcijo so izvedli borci Cankarjevega bataljona in Kokrškega odreda I
 82. Moste - Zabreznica 67 (Mali Stol) - Prešernova kočica na Stolu je bila zgrajena 1910, 20.2.1942 so se vanjo umaknili borci Jeseniške čete, Nemci so jim sledili in jih na vrhu napadli, po 6 urnem boju v katerem je padel borec Jože Koder, se je četi uspelo umakniti v dolino Završnice, Nemci pa so kočico požgali; obnovljena je bila leta 1965 za ploščo I
 83. Moste - Mali Stol - spominska plošča obeležuje grob prvoborca Jožeta Kodra, ki je padel 20.2.1942 I
 84. Moste nad Zabreško planino - spominska plošča obeležuje kraj, kjer je leta 1942 padla borka NOV Julka Jensterle I
 85. Moste - Ratitovec - spominsko obeležje na kraju, kjer je 27.3.1942 padel prvoborec Jože Savli, istega dne je bil pogrešan tudi prvoborec Ivan Kavčič I
 86. Moste - Valvazorjev dom pod Stolom - spominska plošča na domu obeležuje ustanovitev Cankarjevega bataljona 20.6.1942 v Ravneh nad Valvazorjem in sedež OK KPS Jesenice za ploščo I
 87. Moste - Žirovniška planina - spominska plošča obeležuje kraj, kjer je leta 1943 padel borec NOV Vojko Skolaris I
 88. Moste - Završnica, pod Smokuškim vrhom - spominska plošča obeležuje kraj, kjer je leta 1943 taborila III. četa GO, v letu 1944 III. bataljon GO I
 89. Moste - Jamove pod Zabreško planino - spominsko obeležje v bližini kurirske karavle G-17, kjer je 24.4.1944 padlo 6 kurirjev, tri so Nemci ujeli in pobili v Završnici I
 90. Moste - Završnica, ob cesti Moste - Završnica - spominsko obeležje na kraju, kjer so Nemci pobili Janeza Zimo, Jožef Dolarja in Franca Debeljaka - kurirje kurirske postaje G-17, ki so jih 24.4.1944 ujeli na Jamovcu I
 91. Moste - Zelenica, pri lovskih kočah na koncu doline Završnica - spominski plošči obeležujeta kraj, kjer so leta 1944 padli 4 borci NOV in kjer je v začetku leta 1944 taborila III. četa GO, nato pa III. bataljon GO I

92. Moste - Završnica, pod Smokuškim vrhom - partizansko taborišče Titova vas, kjer je prežimil prvi bataljon KO (oktober 1944 - januar 1945), 31. januarja 1945 so vas napadli Nemci, bataljonu se je posrečilo umakniti v zasneženo pobočje Stola, vas (11 braka) pa so Nemci požgali, v spopadu so padli 4 borci I
93. Planina pod Golico - Baša - spominsko obeležje na kraju, kjer sta 16.3.1945 padla kurirja Valentin Čuden in Jože Razinger I
94. Planina pod Golico - Suho sedlo - spominska plošča obeležuje kraj, kjer je 2. maja 1944 padel komandant kurirske karavle K-2 Ivan Ero I
95. Planina pod Golico - spominska plošča nasproti hiše št. 37 obeležuje kraj, kjer so 31.12.1944 in 4.2.1945 padli borci NOV Cilka Zupančič, Janez Pangeršič, Tine Oselj, Mirko Rogelj in Ela Reven I
96. Planina pod Golico - Kramparica, v Sekanih - spominska plošča obeležuje kraj, kjer so 1.4.1945 padli borci NOV - kurirji Janez Drolc, Boris Kos, Viktor Pregelj in Štefan Stare I
97. Planina pod Golico - krajevno pokopališče - grob alpinista Joža Čopa (1893 -1975) I
98. Planina pod Golico - Sušje pod Črnim vrhom - spominska plošča obeležuje kraj, kjer je bilo v zimi 1943 -1944 taborišče varnostno obveščevalne službe okrožja Jesenice, 2.2.1944 sta na tem mestu padla borca - Kosovca Pavel Gmajnar in Marjan Rupar I
99. Plavški Rovt - Zakošič - spominsko obeležje na kraju, kjer so padli borci NOV Alojz Koračin, Franc Grobotek in Jaka Klinar I
100. Plavški Rovt - Zakošič - grob borca NOV Franca Grobotka, ki je padel 4.4.1944 I
101. Podkoren št. 63 - poštna postaja pri Razingerju (pri Čošeljnu) je delovala od leta 1812 do 1870, po njeni ukinitvi so se pri hiši začeli ukvarjati s tujskim prometom, pri njih je večkrat bival znameniti naravoslovec sir Humphry Devy, ki ima na fasadi sp. ploščo, hiša hrani poštne arhiv s knjigo gostov iz II. polovice 19. stoletja, opremo postiljona in več portretov, med njimi portret poštnega mojstra Lovrenca Razingerja (1766-1830) I
102. Podkoren št. 20 - spominska plošča je posvečena prostovoljnemu borcu za severno mejo od leta 1918-1919 za ploščo I
103. Podkoren - krajevno pokopališče - grobišče borcev NOV Ivana Krivca, Justina Uršiča in Mihaela Arha I
104. Potoki št. 22 - pri Cimpkovihi so se že leta 1941 zadrževali prvi ilegalci in organizatorji NOB Jože Gregorčič, Viktor Kejžar in Karel Preželj, tu je bila ena najpomembnejših javk vse do aprila 1942, ko so gestapovci Cimpkove izgnali v Nemčijo I
105. Potoki - pod Potoško planino - spominska plošča na kraju, kjer sta 25.6.1942 padla borca Cankarjevega bataljona Franc Guzelj in Janez Reven I
106. Potoki - pod Ajdno - spominska plošča obeležuje kraj, kjer so 24.7.1943 padli borci Zapadlo-koroškega odreda Julij Obermajer, Adolf Repe in Peter Rupar I
107. Potoki, Urbas - spominska plošča na kraju, kjer je 31.1.1945 padel kurir G-22 Janko Pretnar I
108. Rateče - krajevno pokopališče - grob potopisca, zgodovinarja in glasbenika Josipa Lavtižarja (1851 - 1943) I
109. Rodine št. 10 - rojstna hiša pisatelja Janeza Jalna (1891-1966), ki je napisal vrsto povesti in novel priljubljenih med mladimi bralci I
110. Rodine - krajevno pokopališče - grob pisatelja Janeza Jalna I
111. Selo - v Rebru - spominska plošča obeležuje kraj, kjer je leta 1944 padel borec NOV Ignac Zupan I
112. Smokuč 5 - rojstna hiša Toma Zupana (1839-1937) duhovnika, gimnazijskega profesorja, zbiratelja Prešernove zapuščine in dobrotnika slepih I
113. Smokuč - spominsko obeležje na kraju, kjer je leta 1944 padel borec NOV Vinko Hrovat I
114. Srednji vrh št. 19 - rojstna hiša slovenskega misijonarja pri ameriških Indijancih Lovrenca Lavtižarja (1820-1858) I
115. Srednji vrh - spominsko obeležje partizanski vasi Sr. vrh, kjer je bilo v letih 1943-1945 zaledje OO OF in OK KPS Kranjska gora, kurirska postaja G -32 in grupe VOS I
116. Vrba št. 28 - rojstna hiša ljubljanskega škofa, podpornika in nabožnega pisatelja Janeza Zlatousta -Pogačarja (1811 - 1884), spominsko ploščo na hiši je dal vzdati Tomo Zupan za ploščo I
117. Vrba - p.c. sv. Marka - spominska plošča obeležuje kraj, kjer je 28.4.1944 padel borec GO Franc Tale za ploščo I
118. Zabreznica - pred OŠ Gorenjskega odreda Žirovnica - v aleji slavnih rojakov so upodobljeni: I

- čebelar Anton Janša (kipar B. Kunaver), literarni zgodovinar Matija Čop (kipar Jaka Torkar), pesnik France Prešeren (kipar Z. Kalin), pisatelj Fran Waleški Finžgar (kipar B. Kunaver) in pisatelj Janez Jalen (B. Kunaver, aleja je nastala leta 1981)
119. Žirovnica št. 9 - rojstna hiša Prešernove matere Marije Svetina (1774-1842) obeležena s spominsko ploščo, ki jo je vzidal Tomo Zupan za ploščo I
120. Žirovnica št. 14 - rojstna hiša Prešernovega prijatelja Matije Čopa (1779-1835), literarnega kritika, začetnika slovenske literarne zgodovine, teorije in primerjalne književnosti; hiša je obeležena s spominsko ploščo, ki jo je vzidal Tomo Zupan I
121. Žirovnica št. 97 - spominska plošča na hiši, v kateri je bil prvi sestanek OF na območju Žirovnice za ploščo I
122. Žirovnica št. 69 - spominska plošča na hiši, v kateri je bil leta 1941 prvi partijski sestanek za ploščo I
123. Žirovnica - spominska plošča spominja na požig lesenega poslopja železniške postaje v Žirovnici, ki ga je 13.9.1942 izvedel Cankarjev bataljon za ploščo I

6. člen

Kot kulturni spomeniki so razglašeni nas umetnostni spomeniki

1. Blejska Dobrava - p. c. sv. Štefan - starejša gotška arhitektura je bila leta 1743 baročno prezidana in v letu 1861 podaljšana na mestu vhodne lope, v notranjosti je ohranjena kvalitetna baročna oprema stranskih oltarjev iz II. polovice 18. stoletja (I. Arher), Potočnikova slika in križev pot ter kamnit glavni oltar delo Janeza Vurnika I
2. Blejska Dobrava - znamenje v križišču - kapelica zaprtega tipa iz srede 19. stoletja, v niši relief Kamenjanje sv. Štefana iz 16. stoletja I
3. Breg pri Žirovnici - p.c.sv. Radegunde - v osnovi romanska arhitektura, ki je ohranjena še v cerkveni ladji, kateri je prizidan gotški obokan prezbiterij z deli fes iz I. pol. 15. stoletja na slavooločni steni, baročna vhodna lopa in zvonik, zelo kvalitetna oprema iz 17. in 18. stol., v glavnem oltarju iz leta 1668 je ohranjen gotški kip iz srede 15. stol., Layerjeva slika Matere Božje, na južni fasadi prezbiterija baročna freska sv. Krištofa I
4. Breznica - ž.c. Žalostne Matere Božje - klasicistična stavba iz leta 1821 (zgradil Blasi Zamrlo iz Emone) je opremljena s starejšo kvalitetno baročno opremo iz prve polovice 18. stoletja in glavnim oltarjem iz druge polovice 19. stoletja, klasicistične freske na oboku prezbiterija M> slikane v stilu Layerjevega nasledstva, oltarne slike so delo slikarjev V. Metzingerja, S. Ogrina in Janeza Šubica I
5. Breznica - baročno slopno znamenje ob stari cesti, pri odcepu za Studenčice I
6. Breznica - kapelica odprtega tipa z dvojnimi kamnitimi stebri, stoji ob križišču poti Breznica - Vrba I
7. Dovje - ž.c. sv. Mihaela - prvotna cerkvena stavba je bila zgrajena v začetku 14. stoletja, leta 1829 je bila cerkev prezidana; ohranjen je še gotški prezbiterij s fresko Križanje na južni fasadi, zaradi prezidave v prvi polovici 19. stoletja je freska vidna v notranjosti zakristije; v cerkvi je oprema iz 19. stoletja in slika H. Langusa I
8. Dovje - znamenje v križišču pri lipi, baročno slopno znamenje z nišami in poslikavo iz 19. stoletja I
9. Dovje - Ancelnovo znamenje - baročno slopno znamenje z nišami v pritličnem in nadstropnem delu; ohranjene starejše plasti baročnih poslikav I
10. Jesenice - ž.c. sv. Lenarta - prvotna cerkvena stavba je bila zgrajena sredi 15. stoletja in v letu 1524; baročno prezidana je bila v prvi polovici 18. stoletja, o čemer še priča prezbiterij z bogatimi štukaturami, cerkev je bila v letih 1930-1931 prenovljena po načrtih arhitekta Faturja, cerkvena oprema je iz prve polovice 19. stoletja, ob cerkvi je na južni strani ohranjena nekdanja Karen - kostnica I
11. Jesenice - Čufarjev trg 1 - stavba gimnazije iz leta 1920 s secesijsko oblikovano fasado II
12. Jesenice - C. m. Tita št. 53 - nekdanja poštna postaja in gostilna, v osnovi poznogotska stavba iz prve polovice 16. stoletja s kasnejšimi prezidavami, zelo kvaliteten klasicistični portal iz leta 1845 in še ohranjeno poznogotsko pomožno nadstropje na dvoriščnem delu stavbe II
13. Koroška Bela - ž.c.sv. Ingenuina in Albina - prvotna gotška cerkev je bila zgrajena v I. polovici 15. stoletja, po požaru 1761 leta je bila zgrajena sedanja baročna stavba (1771), stranska oltarja iz leta 1776 in 1778 sta delo I. Ahrrerja, od starejše cerkvene opreme je I

- ohranjen kvaliteten zlati oltar iz 17. stoletja s pozno - gotskim kipom, ostala oprema je iz 19. stoletja
14. Koroška Bela - Štefančevo znamenje - kamnito slopno znamenje neogotske oblike iz 2. polovice 19. stoletja I
15. Kranjska gora - ž.c. Marijinega Vnebovzetja - prvotna cerkev je bila zgrajena v začetku 14. stoletja in se je imenovala Marija na belemrodu, sedanja arhitektura je pozno - gotska z dekorativno oblikovanim obokom iz prvih desetletij 16. stoletja, koroška delavnica B. Viertalerja, poznogotski prezbiterij ima kamnoseško obdelane služnike iz vezanega kamna, gotski zvonik iz rezanega kamna je prvotno stal samostojno, s kasnejšimi prezidavami (1758 - 1838) cerkvene ladje pa je bil vključen v celoto, na fasadi baročne kapele je freska Marije priprošnjice iz leta 1758, ohranjena sta dva gotska kipa: stoječa Marija z Jezusom (okrog 1470) in sedeči Miklavž (okrog 1480-1490), ostala oprema je iz 18. in 19. stoletja; v cerkveni sklop sodi zidano znamenje - kapela z nišo, ki je vključena v cerkveno ograjo, prav tako spomenik padlim I. svetovni vojni. I
16. Mojstrana - p.c.sv. Klemena z okolico - starejša predhodnica sedanje cerkvene stavbe iz 17. stoletja ni več ohranjena, cerkev je enoladijska s polkrožno zaključenim prezbiterijem in vhodno lopo, baročni zvonik je prizidan za prezbiterijem, ladja ima študirani raven strop, prezbiterij je banjasto obokan, v prezbiteriju je freska iz leta 1640, cerkvena oprema je iz srede 19. stoletja, ohranjeni pa so še trije kipi iz 17. stoletja I
17. Mojstrana - znamenje pri p.c.sv. Klemena - baročno slopno znamenje z nišo in poslikavo iz 19. stoletja I
18. Moste - p.c.sv. Martina - enoladijska cerkev, v svoji osnovi starejša, ima gotski prezbiterij in na zahodu prizidano lopo s poznogotsko prižnico, freske y notranjosti so delo mojstra apostolskih mučeništev in datirajo v čas okrog 1430, iz istega časa je zvezdasto obokan prezbiterij, na severni steni ladje še neodkrite freske Pohoda treh kraljev, glavni oltar je tip 'zlatega oltarja' iz leta 1638, ostala oprema je iz 19. stoletja I I
- I 19. Planina pod Golico - ž.c. Povišanja sv. Križa - stavba je bila zgrajena leta 1683 in predstavlja kvaliteten primer stavbarstva 17. stoletja, cerkveni zvonik je iz leta 1858, cerkveno ladjo pokriva kupolast obok s štukaturami, obok prezbiterija je preslikan s freskami iz druge polovice 18. stoletja, zelo kvaliteten glavni oltar iz prve polovice 18. stoletja, na stranskih oltarjih slike J. Gartnerja iz leta 1845 I
- I 20. Planina pod Golico - znamenje ob cesti pod ž.c. - kapela zaprtega tipa z banjasto obokano nišo, v kateri je baročni kip Žalostnega Jezusa I
21. Planina pod Golico - znamenje ob cesti k ž.c.sv. Križa - kapela odprtega tipa z zazidanimi arkadami, ohranjena baročna poslikava I
22. Podkoren - p.c.sv. Andreja - gotska arhitektura je bila v 18. in 19. stoletju prezidana in dopolnjena, baročni zvonik je prvotno stal ločeno od ladje, ki je bila v 19. stoletju podaljšana, prezbiterij je v osnovi še ohranil gotsko fazo stavbe in fragmente poznogotskih poslikav, na severni fasadi ladje je še pod ometom freska sv. Krištofa, poslikave v notranjosti cerkve so iz leta 1899, delo M. Gradaška, cerkvena oprema je iz 18. in 19. stoletja, Layerjeve slike I
23. Rateče - ž.c.sv. Duha - gotska cerkvena stavba je bila zgrajena sredi 16. stoletja in povečana ter prezidana v letu 1785, cerkveni zvonik je bil zgrajen leta 1791, gotski prezbiterij je v celoti ohranjen z zvezdastim obokom in sklepniki, pod beleži so bile ugotovljene gotske freske, cerkvena oprema je iz 18. in 19. stoletja, kvalitetni baročni antependiji in Layerjeve slike; okrog cerkve je obzidje podobno obrambnemu taboru, v njem je vzidan spomenik padlim v I. svetovni vojni I
24. Rateče, v križišču - baročno znamenje z nišami I
25. Rateče - znamenje pri Jurcu - baročno slopno znamenje z nišo, v kateri je kip Anton z Detetom I
26. Rateče - znamenje na zahodnem delu vasi ob stari cesti - baročno slopno znamenje z nišami, v katerih je ohranjena fresko poslikava I
27. Rodine - p.c. sv. Klemena - starejšo srednjeveško stavbo je v letu 1602 zamenjala renesančna arhitektura, ki je bila v 18. stoletju dozidana, kvalitetna oprema iz srede 18. stoletja, Layerjev križev pot in slike Franeta, Pusta vrha in Pengova; v cerkveni kompleks se vključuje širše okolje z obzidjem I
28. Rodine - Rodine št. 9 - Layerjeva freska Križanja iz leta 1797 na južni fasadi stavbe I
29. Selo - p.c.sv. Kacijana - gotska cerkvena arhitektura iz začetka 15. stoletja je bila prezidana v I

18. in 19. stoletju, na slavoločni steni je ohranjen fragment freske sv. Jurija iz leta 1440 in je delo beljaške šole; baročna cerkvena oprema
30. Srednji vrh - kapela sv. Trojice zgrajena l. 1827, na strehi ima zvonik v obliki preslice, poslikana s freskami iz prve polovice 19. stoletja I
31. Srednji vrh - Hlebanjeva kapelica zaprtega tipa z baročnim kipom Kristusa v obokani niši I
32. Srednji vrh - Bavčarjeva kapela zaprtega tipa s tristranim zaključkom, v notranjosti niše s poslikavo iz leta 1844 I
33. Srednji vrh - Smolejevo baročno slopno znamenje z nišami v pritličnem in nadstropnem delu; v nišah ohranjena dekorativna in figuralna poslikava I
34. Srednji vrh - Ureževa kapelica zaprtega tipa z banjastim portalom, v niši je lesen kip svetnice iz srede 19. stoletja I
35. Vrata - kapela Cirila in Metoda pri Aljaževem domu, zgrajena po načrtu arhitekta Vurnika l. 1928 I

7. člen

Za nepremične kulturne spomenike navedene v členih 5. in 6. tega odloka veljata varstvena režima:

Varstveni režim I. stopnje, ki določa:

- varovanje spomenika v celoti, neokrnjenost in izvirnost,
- dovoljena dejavnost mora služiti potrebam varstva in po potrebi konzerviranju in restavriranju spomenika,
- kakršenkoli poseg je mogoč le z dovoljenjem in pogoji, ki jih predpiše pristojna spomeniška služba.

Varstveni režim II. stopnje, ki določa:

- varovanje spomenika v avtentični pričevalnosti,
- dejavnost v okviru spomenika mora biti v skladu s spomeniškim značajem le tega,
- za vsak poseg je potrebno dovoljenje pristojne spomeniške službe.

8. člen

Varstvo, urejanje in vzdrževanje spomenikov in grobišč borcev NOV se izvaja po določilih Družbenega dogovora o trajnem varstvu spomenikov in grobišč borcev v občini Jesenice.

9. člen

Sestavni del odloka je posebna priloga, ki vsebuje oznako spomenika, razvojne usmeritve in imetnika kulturne dediščine oziroma imetnika pravice uporabe.

10. člen

Strokovne naloge v zvezi z varstvom spomenikov opravlja Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju.

11. člen

Razglasitev spomenikov se vpiše v zemljiško knjigo. Predlog za vpis poda komite za urejanje prostora in varstvo okolja občine Jesenice.

12. člen

Spomeniki so označeni z oznakami, ki jih predpiše Republiški komite za kulturo SR Slovenije.

13. člen

Imetnik, ki namerava spomenik prodati, ga mora najprej ponuditi občini Jesenice. Predkupna pravica preneha po šestih mesecih od dne, ko imetnik najavi nameravano prodajo.

14. člen

Za prekrške v zvezi z naglašeni spomeniki veljajo kazenske določbe Zakona o naravni in kulturni dediščini (Ur. list SRS, št. 1/81).

15. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku Gorenjske.

Številka: 63-01/84

Datum: 6. november 1986

Predsednik skupščine občine Jesenice:
Jakob Medja, dipl. ing.

Številka: 361/84
Datum: 23. december 1986

Predsednik Skupščine kulturne skupnosti Jesenice:
Janko Rabič